



## ПОСТАНОВЛЕНИЕ

## КАРАР

«29» июля 2024 ел

№ 209

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы  
Әгерҗе муниципаль районында юл эшләре»  
муниципаль программасын раслау турында

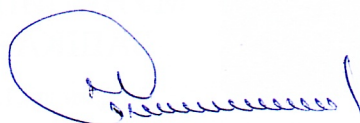
Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районында юл челтәрен «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрдәгә 257-ФЗ номерлы Федераль законның 34 статьясы, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрдәгә 257-ФЗ номерлы Федераль законның 34 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советының «2024 елга һәм 2025-2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы бюджеты турында» Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Советының 14.12.2023 елның 33-3 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында» 03.05.2024 елның 37-9 номерлы карары нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитеты

### КАРАР БИРӘ:

1. «2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасын расларга.
2. 2024 елга Әгерҗе муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасына кертелгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлеген расларга.
3. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм шәһәр төзелешке бүлегенә әлеге карар буенча муниципаль программада каралган чараларны үтәүгә чаралар күрергә.
4. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Әгерҗе муниципаль районының Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында рәсми сайтында (<http://agryz.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтөлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы  
Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.М.  
Латыйповка йөкләргә.

**Житәкчесе**

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large circular flourish followed by several horizontal strokes.

**И.Х.Салихов**

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының 29.07.2024 елның 209 номерлы карары белән расланды

«2024-2026 елларга Әгерҗе муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасы

I бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның аталышы	«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасы
Эшләү өчен нигез	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Россия Федерациясе Бюджет кодексы.</li><li>2. "Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы.</li><li>3. Татарстан Республикасы Бюджет кодексы.</li><li>4. "2024 елга, 2025 һәм 2026 еллар план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында" 28.11.2023 елның 116 номерлы Татарстан Республикасы Законы.</li><li>5. 2024 елга Татарстан Республикасының юл эшләре программасы (2024 елга Татарстан Республикасының гомуми файдаланудагы юлларында юл эшләре турында» 2024 елның 25 гыйнварындагы 31 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарына кушымта.</li><li>6. 2024 елга һәм 2025 һәм 2026 еллар план чорына Әгерҗе муниципаль районы бюджеты.</li></ol>
Программа координаторлары	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы.</li><li>2. Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы.</li><li>3. Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитеты.</li></ol>
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге
Программаның максатлары һәм бурычлары	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Гомуми файдаланудагы җирле әһәмиятле автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген тәэмин итү, күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләрен капитал ремонтлау һәм</li></ol>

	ремонтлау, Әгерже муниципаль районы торак пунктларындагы күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләренә керү юлларын тәэмин итү. 2. Әгерже муниципаль районы торак пунктларының юл-урам челтәрен юллар төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау юлы белән норматив хәлгә китерү. 3. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү чараларын гамәлгә ашыру.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2024 – 2026 еллар
Программаның, төп юнәлешләрнең һәм чараларның структурасы	«2024-2026 елларга Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасы паспорты; I бүлек. Проблеманың эчтәлегә, барлыкка килү сәбәпләрен анализлау һәм проблеманы хәл итүнең максатчанлыгын һәм кирәклеген нигезләү; II бүлек. Төп максатлар һәм бурычлар, гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары, Программаның максатчан күрсәткечләре; III бүлек. Программа чаралары системасы, ресурслар белән тәэмин итү, финанслау сроклары һәм чыганаclarы; IV бүлек. Программаны норматив тәэмин итү; V бүлек. Программаны гамәлгә ашыру механизмы, идарә итүне оештыру һәм аны гамәлгә ашыру барышын тикшереп тору; VI бүлек. Гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү; Программалар. Программаның чаралары: гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капитал ремонтлау чаралары; гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капитал ремонтлауға проект документациясен әзерләү чаралары; квартал эчендәге машина юлларын ремонтлау чаралары; квартал эчендәге машина юлларын ремонтлауға проект документациясен әзерләү чаралары
Программаны үтәүчеләр	Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, торак-коммуналь хужалык, архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлегә
Финанслау күләмнәре һәм	Программаны финанслауның гомуми күләме

<p>чыганаclarы Программалар</p>	<p>82,116354 млн. сум тәшкил итә: 2024 ел - 31016,354 мең сум; 2025 ел - 25500,0 мең сум; 2026 ел - 25600,0 мең сум Финанслау чыганаclarы: 1. Россия Федерациясе территориясендә житештерелә торган автомобиль һәм турыдан-туры куылган бензинга, дизель ягулыгына, дизель, карбюратор һәм инжектор двигательләре өчен моторлы майларга акцизлар. 2. Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр рәвешендә кертемнәр (Финанслау чыганагы варианты). 3. Физик һәм юридик затлардан, шул исәптән ирекле иганәләрдән кертемнәр (Финанслау чыганагы варианты).</p>
<p>Программаны (максатчан күрсәткечләр) гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре</p>	<p>1. Халыкның иминлеге дәрәжәсен күтәрү. 2. Юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру. 3. Районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру. 4. Хужалык итүче субъектларның һәм тулаем муниципаль районның социаль-икътисадый үсеше.</p>

## II бүлек.

# ПРОБЛЕМАНЫҢ ЭЧТӘЛЕГЕ ҺӘМ АНЫ ПРОГРАММАЛЫ ЫСУЛЛАР БЕЛӘН ХӘЛ ИТҮ КИРӘКЛЕГЕН НИГЕЗЛӘУ

### 2.1. Юл хужалыгының торышын һәм үсеш проблемаларын анализлау

Әгерже муниципаль районында 72 торак пункт, шул исәптән административ үзәк - Әгерже шәһәре һәм 71 авыл торак пункты. Районның барлык торак пунктлары гомуми файдаланудагы автомобиль юллары белән бәйләнгән, аларның гомуми озынлыгы 434,17 км тәшкил итә, шуның 314,89 км ы юл-урам челтәре. Күрсәтелгән юллар буенча шәһәр яны һәм шәһәрара хәбәрдә гомуми файдаланудагы 7 автобус маршруты һәм 20 мәктәп автобус маршруты уза.

Жирле әһәмияткә автомобиль юлларының норматив таләпләргә җавап бирми торган озынлыгы 01.01.2024 елга җирле әһәмияткә автомобиль юлларының гомуми озынлыгында 39,6 % тәшкил итә (норматив таләпләргә җавап бирмәгән юлларның озынлыгы - 171,897 км). Гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында тротуарларның озынлыгы 11,2 км.

Автомобиль юллары табигый әйләнә-тирә мохит, кешенең хужалык эшчәнлегенә һәм транспорт чараларының даими йогынтысына дучар ителә, нәтижәдә юлларның техник-эксплуатация торышы үзгәрә. Аларны норматив таләпләргә туры китерү өчен юл эшләренә төрле төрләр башкару зарур:

автомобиль юлын карап тоту - автомобиль юлының техник торышын тиешле тәртиптә тоту, аның техник торышын бәяләү, шулай ук юл хәрәкәте куркынычсызлыгын оештыру һәм тәмин итү эшләре комплексы;

автомобиль юлын ремонтлау - автомобиль юлының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торгызу эшләре комплексы, аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм иминлегенә конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый;

автомобиль юлын - юл корылмаларын һәм (яисә) аларның өлешләрен капитал ремонтлау, аларны үтәү автомобиль юлы классының һәм категориясенә билгеләнгән рөхсәт ителгән күрсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм куркынычсызлыгының конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла һәм автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләре үзгәрми;

автомобиль юлын реконструкцияләү - автомобиль юлының параметрларын, аның участкаларын, автомобиль юлының классын һәм (яисә) категориясен үзгәртүгә әйдәүче яки автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрен үзгәртүгә китерерлек эшләр комплексы.

Юллар челтәренә торышы юлларны карап тоту, ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү эшләрен вакытында башкару сыйфатына, тулылыгына һәм сыйфатына билгеләнә һәм аларның чикләнгән күләмнәре шартларында финанс чараларын бүлүнә финанслау һәм стратегиясә күләмнәренә турыдан-туры бәйле.

Урам-юл челтәренең яхшы торышы - район икътисадының уңышлы үсүе һәм халыкның тормыш шартларын яхшырту өчен кирәкле шарт.

Халык арасында автотранспорт чараларының саны арту һәм аларны эксплуатацияләүнең ешлыгы кеше һәм икътисадый югалтулар арту тенденциясен, шулай ук әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясауны саклап калган очракта юл хәрәкәте иминлеге проблемасын сизелерлек кискенләштерә.

Бу Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының урам-юл челтәренә тулысынча карый. Муниципаль урамнарны һәм юлларны карап тоту һәм ремонтлау эшләрен тиешенчә финанслау булмау сәбәпле, аларның транспорт-эксплуатация күрсәткечләре норматив таләпләргә туры килми, бу исә автомобиль йөртү чыгымнарының 1,3 - 1,5 тапкырга, ә юл-транспорт һәлакәтләреннән югалтуларның 12 - 15 процентка артуына китерә.

Районның урам-юл челтәренең үсеш алмавы социаль өлкәдәге проблемаларны катлауландыра: ашыгыч һәм профилактик медицина ярдәмен вакытында күрсәтү, вакытны һәм сәфәрне чикләүне өстәмә югалтулар.

Автотранспорт чаралары паркының үсеш темплары белән чагыштырганда, районның урам-юл челтәре үсешенең житәрлек дәрәжәдә булмавы муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешен тоткарлауга китерә.

Кеше үлеменә һәм яралануына, шулай ук автотранспорт чараларының зарарлануына бәйле юл-транспорт һәлакәтләреннән югалтулар бюджет системасының медицина хезмәте күрсәтүгә чыгымнарын, административ чыгымнарны, автомобиль юлларының жимерелгән элементларын торгызу чыгымнарын китерә. Моның белән беррәттән соңгы биш елда юл-транспорт һәлакәтләре һәм зыян күрүчеләр саны кимү тенденциясе күзәтелде.

Урам-юл челтәре объектларын тулы күләмдә финанслау мөмкинлеге булмау икътисад үсешен тоткарлаучы фактор булып тора һәм республика бюджеты акчалары исәбеннән финанс ярдәме таләп итә.

Күрсәтелгән проблемалар аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген тәмин итә.

2.2. Жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәрен үстерүнең районның социаль-икътисадый үсешенә йогынтысы.

Юл хужалыгы ил икътисады тармакларының берсе, аның үсеше аның гомуми торышына бик нык бәйле, шуның белән бергә юл хужалыгы, икътисад инфраструктурасының бер элементы буларак, аның үсешенә шундый ук йогынты ясый.

Автомобиль транспорты - иң киң таралган, мобиль транспортның бер төре анда төрле инженер корылмалары комплексы булган автомобиль юллары челтәре булуны таләп итә. Автомобиль юлларының, катлаулы инженер-техник корылмалар буларак, кайбер үзенчәлекләре бар:

зур финанс чыгымнары таләп итә торган бик материал, күп хезмәт сорый торган сызыкча корылмалардан гыйбарәт;

автомобиль транспортының башка төрләрәнән аермалы буларак, автомобиль транспорты һәркем файдалана алырлык, ә аның аерылгысыз элементы - автомобиль юлы илнең барлык гражданнына, машина йөртүчеләргә, транспорт чаралары пассажирларына һәм жәяүлеләргә мөмкин;

төзелешнең башлангыч бәясеннән тыш, автомобиль юлларын, квартал эчендәге машина юлларын, тротуарларны реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту шулай ук зур чыгымнар таләп итә.

Теләсә нинди тауар кебек үк, автомобиль юлы, квартал эчендәге машина юллары, тротуарлар билгеле бер куллану үзлекләренә ия, ә атап әйткәндә:

хәрәкәт итү уңайлылыгы һәм уңайлылыгы;

хәрәкәт тизлегә;

үткәрү сәләте;

хәрәкәт иминлегә;

хәрәкәтнең экономияле булуы;

мәңгелек;

эчтәлекнең бәясе;

экологик иминлек;

хәрәкәт куркынычсызлыгы.

Югары куллану сыйфатлары минималь һәм чикләнган ресурсларда булган автомобиль юлларында халыкның һәм илнең икътисадының ихтыяжларын максималь канәгатьләндерү юл хужалыгын финанслау буенча дөүләт эшчәнлегә юнәлешләренең берсе булып тора.

Юл хужалыгының икътисадка йогынтысын бәяләү, икътисады чыгымнарны бәяләүгә караганда, шактый катлаулы проблемаларны үз эченә ала. Бу берничә сәбәп белән билгеләнә. Беренчедән, юллар челтәрен яхшырту яки хәрәкәтнең уртача тизлеген арттыру исәбенә вакыт экономиясе исәбенә сәфәрләренә уңайлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру кебек кайбер файдалы нәтижәләр акчалата чагылышта зур авырлык белән бәяләнә, чөнки алар өчен кешеләр түләргә риза булган сумманы күрсәтүче табигый базар бәяләре юк. Икенчедән, транспорт чыгымнарын киметү формасында нәтижә озак вакыт эчендә күп санлы кешеләрнең киң спектры буенча таратылган, шуңа күрә аны фаразлау һәм аның йогынтысын күзәтү авыр. Өченчедән, юл хужалыгын камилләштерүдән күп кенә файдалы нәтижәләр турыдан-туры булмаган, мәсәлән, икътисадның гомуми үсешен стимуллаштыру. Бу нәтижәне реаль бәяләү өчен, халык хужалыгының башка өлкәләренә капитал салуларны исәпкә алырга кирәк. Әмма соңгыларының бәяләве һәрвакытта да гарантияләнмәгән.



Юл челтәрен яхшырту нәтижәләренә аеруча мөһим төрләрен түбәндәге элементлар үз эченә ала:

агымдагы чыгымнарны киметү, беренче чиратта автомобиль юлларыннан файдаланучылар өчен;

якындагы территорияләренә гомуми икътисади үсешен стимуллаштыру;

юл-транспорт һәлакәтләре һәм матди зыян китерелгән очраklar санын киметү;

сәфәрләренә уңайлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру.

Автомобиль юлларының социаль ролен бәяләү түбәндәге күрсәткечләр буенча уздырыла: буш вакытны экономияләү; халыкның сәламәтлек дәрәжәсен үзгәртү; халыкны эш белән тәмин итүне арттыру, халыкның миграциясен киметү һ.б.

Гомумән алганда, юл шартларын яхшырту ярдәм итә:

йөк ташу һәм пассажирлар йөртү вакытын кыскарту (хәрәкәт тизлеген арттыру исәбенә);

ягулык-майлау материалларының (алга таба - ГСМ) чыгымнарын кыскарту исәбенә пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның бәясен юлларның начар сыйфатыннан транспорт чараларының тузуын киметү, хезмәт житештерүчәнлеген арттыру исәбенә киметү исәбенә;

юл сервисы хезмәтләренә ихтыяж артуга;

транспорттан файдалану мөмкинлеген арттыру;

стихияле бәла-казаларның нәтижәләрен киметү;

юл-транспорт һәлакәтләренә саны кимү;

экологик ситуацияне яхшырту (хәрәкәт тизлеген үстерү исәбенә ягулык-майлау материаллары чыгымнары кими).

Шулай итеп, юл шартлары илнең, республиканың һәм районның икътисади үсешенә барлык мөһим күрсәткечләренә дә йогынты ясый. Юл хужалыгына җибәрелә торган акчаларның 35 - 40 проценты барлык дәрәжәдәге бюджетларга юл хужалыгы оешмаларының тиешле салым түләүләре рәвешендә әйләнеп кайта.

Автомобиль юллары, районның географик үзенчәлеген, аның 100 км дан артык озынлыгын исәпкә алып, Әгерҗе муниципаль районы өчен стратегик әһәмияткә ия. Юллар районның барлык торак пунктларының эшчәнлеген тәмин итә, җирлекләренә үстерү мөмкинлекләрен билгели, алар буенча йөк һәм пассажирлар ташу иң массакүләм автомобиль юллары гамәлгә ашырыла. Автомобиль юллары челтәре халыкның мобиллеген һәм матди ресурслардан файдалануны тәмин итә, транспорт чыгымнарын һәм ташуга вакыт чыгымнарын киметү исәбенә икътисадның житештерү мөмкинлекләрен киңәйтәргә мөмкинлек бирә.

Икътисадның үсеше күбесенчә автомобиль транспортының эшчәнлегенә нәтижелелеге белән билгеләнә, ул жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәрен үстерү дәрәжәсенә һәм торышына бәйле.

Юл челтәрен үстерүнең житәрлек дәрәжәдә булмасы социаль-икътисады үсеш темпларының иң житди чикләүләреннән берсе булып тора, шуңа күрә гомуми файдаланудагы автомобиль юллары челтәрен камилләштерү мөһим әһәмияткә ия.

### 2.3. Интернет челтәрен үстерү проблемаларын программалы хәл итү

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы жирле әһәмияттәге автомобиль юллары

Районның автомобиль юлы комплексының санап үтелгән проблемалары гамәлдәге жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәренә транспорт-эксплуатация торышын яхшырту проектларын гамәлгә ашыруның беренчел бурычлары исемлегенә кертә, хәрәкәтнең интенсивлыгының ирешелгән күләменә туры килә торган техник параметрларны һәм юлларны инженерлык белән тәмин итү дәрәжәсен китерә.

Автомобиль юлларының жирле челтәрен үстерүнең стратегик мөһим бурычы - юлларның техник параметрларын норматив таләпләргә кадәр житкерү.

Транспорт-эксплуатация күрсәткечләре булган автомобиль юллары буенча норматив таләпләргә туры килми торган йөк ташуның үзкыйммәте арта, ә хәрәкәт иминлеге начарая.

Югарыда баян ителгәннәрне исәпкә алып, чикләнгән финанс чаралары шартларында автомобиль юлларының проблемалы участоклары санын мөмкин кадәр киметү максатында аларны оптималь файдалану бурычы тора.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерүдә программалы-максатчан алым куллану чикләнгән финанс ресурслары шартларында юл тармагының кичектергесез проблемаларын хәл итүгә акчаларны системалы рәвештә юнәлтергә һәм барлык дәрәжәдәге бюджетларның көчләрен координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

### III бүлек.

#### ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ, МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Программаның төп максаты икътисадта транспорт чыгымнарын киметүне тәмин итә торган заманча һәм нәтиҗәле автомобиль-юл инфраструктурасын үстерү.

Программаның төп максатына ирешү өчен түбәндәгеләр кирәк:

тиешле техник халәтне саклау, бәяләү эшләре комплексын үтәү, шулай ук жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын оештыру һәм тәмин итү (юлларны карап тоту);

автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торгызу эшлэре комплексын үтәү, аларны үтэгәндә ышанычлылык һәм куркынычсызлыкның конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый, юлларны ремонтлау исәбенән;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын, тротуарларны капитал ремонтлауга проект документациясен әзерләү;

гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү яисә реконструкцияләү хисабына автомобиль юлы классын һәм категориясен үзгәртүгә алып бара торган жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының, квартал эчендәге машина юлларының, тротуарларның озынлыгын арттыру, параметрларын үзгәртү;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын, тротуарларны төзүгә һәм реконструкцияләүгә проект документациясен әзерләү.

Программаны гамәлгә ашыру срогы - 2024 - 2026 еллар.

Программаның ремонт һәм капитал ремонт белән бәйлә чаралары даими, өзлексез характерда булу сәбәпле, ә юлларны реконструкцияләү һәм төзү буенча чаралар озак вакытлы житештерү циклына ия һәм Программа чараларын финанслау республика, жирле бюджетларның һәм юл фондының мөмкинлекләренә бәйлә булганга, Программаның гамәлдә булу вакыты чикләрендә программаны гамәлгә ашыру этабы бер елга туры килә. Һәр этапның бурычы булып «Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында норматив таләпләргә җавап бирмәгән озынлыгы» күрсәткечен киметү тора.

Программаның максатчан күрсәткечләре турында мәгълүмат 3.1 нче таблицада бирелгән

## Программаның максатчан күрсәткечләре

Т/с	Нәтижәлек күрсәткече исеме	Үлчә Ү бердә млеге	Фактта	Көтелә торган әһәмият	Программада каралган максатчан күрсәткечләр	Программада каралган максатчан күрсәткечләр
			2023	2024	2025	2026
1	2	3	4	5	6	7
1	Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының норматив таләпләргә җавап бирми торган озынлыгы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлыгында	%	39,6	39,1	38,7	38,1
2	Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының еллык гомуми озынлыгын карап тоту гамәлгә ашырыла торган гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының озынлыгы өлеше	%	100	100	100	100
3	Ел саен тротуарларның озынлыгы арту	%	5,0	5,2	5,7	5,9

#### IV бүлек

### ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ СИСТЕМАСЫ, РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ, ФИНАНСЛАУ СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЧЫГАНАКЛАРЫ

4.1. Куелган максатларга һәм планлаштырылган максатчан күрсәткечләргә ирешү өчен түбәндәге программа чараларын үтәү каралган (4.1 нче таблица):

4.1.1. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау чаралары.

Чараларны гамәлгә ашыру автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торгызу эшләре комплексын башкарырга мөмкинлек бирәчәк, аларны үтәгәндә ышанычлылык һәм иминлекнең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый.

4.1.2. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капитал ремонтлау чаралары.

Чараларны гамәлгә ашыру автомобиль юлларының, юл корылмаларының һәм аларның өлешләренең конструктив элементларын алыштыру яисә торгызу эшләре комплексын башкарырга мөмкинлек бирәчәк, аларны үтәү автомобиль юллары классының һәм категориясенең билгеләнгән рәхсәт ителгән күрсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны үтәгәндә ышанычлылык һәм иминлекнең конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла.

4.1.3. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын капитал ремонтлауга проект документациясен әзерләү чаралары

4.1.4. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чаралары.

Чараларны гамәлгә ашыру гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлыгын арттырырга, параметрларын, классын һәм автомобиль юлы категориясен үзгәртүгә мөмкинлек бирәчәк.

4.1.5. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын, тротуарларны төзүгә һәм реконструкцияләүгә проект документациясен әзерләү чаралары.

Гомуми файдаланудагы автомобиль юллары чөптәрендә Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм чираты максатчан программаларда каралган бурычлар белән бәйләүдә билгеләнәчәк.

Автомобиль юлларын, квартал эчендәге машина юлларын һәм тротуарларны капитал ремонтлау, ремонтлау чаралары тикшерү нәтижәләре нигезендә билгеләнәчәк.

Программаны финанслау күләмнәре 4.2 нче таблицада күрсәтелгән.

## СИСТЕМА ПРОГРАММНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ

Т/с	Чараның эчтөлегө	Чараның максаты	Жаваплы башкаручы	Үтәү срогы	Финанслау чыганагы	Еллар буенча финанслау күләме (мең сум)			Барлығы
						2024	2025	2026	
1. Гомуми әһәмиятле автомобиль юлларын, квартал эчендәгә машина юлларын һәм тротуарларны ремонтлау, капитал ремонтлау, барлығы									
1.1	Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын, тротуарларны ремонтлау	гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттегә автомобиль юлның тиешле категориясен саклап калу	ТР Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитеты	2024-2026 еллар	Юл фонды:				
					жирле	25608,3	25500,	25600,	76708,3
					Татарстан Республикасы бюджеты	0,00	0,00	0,00	0
					<b>барлығы:</b>	25608,3	25500,0	25600,0	76708,3
2. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү, проектлау чаралары, барлығы									
2.1	Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү	гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттегә автомобиль юлларының озынлыгын арттыру, параметрларын үзгәртү	ТР Әгерҗе муниципаль районы башкарма комитеты	2024-2026 еллар	Юл фонды:	0,0	0,0	0,0	0,0
					Жирле бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0
					Татарстан Республикасы бюджеты	0,0	0,0	0,0	0,0
					<b>барлығы:</b>	0,0	0,0	0,0	0,0

3. Юл хэрэкэте иминлеге чаралары, барлыгы									
3.1	БДД буенча гамәлләр (муниципаль юл фондларының калган чараларыннан, фактик калдык буенча 01.01.2024 елга)	Әгерже шәһәрндә һәм Әгерже районында юл хэрэкэтен оештыруны яхшырту	ТР Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты	2024-2026 еллар	Юл фонды барлыгы:	5408,054	0,0	0,0	5408,054
					муниципаль юл фондларының факттагы калдыгы буенча 01.01.2024 елга	5408,054	0,0	0,0	5408,054
Программа буенча БАРЛЫГЫ						31016,354	25500,0	25600,0	82116,354

## Программаны финанслау күлэмнәре

Т/с	Программа чараларын куллану юнәлешләренең аталышы	Барлығы (мең сум)		
		2024	2025	2026
1.	Гомуми җирле әһәмиятле автомобиль юлларын, тротуарларны ремонтлау, капитал ремонтлау, барлығы	25608,3	25500,0	25600,0
	шул исәптән:			
	Юл фонды акчалары шул исәптән:	25608,3	25500,0	25600,0
	җирле бюджет акчалары	25608,3	25500,0	25600,0
	ТР бюджеты акчалары	0,00	0,00	0,00
2.	Гомуми файдаланудагы җирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын, тротуарларны капитал ремонтлауга проект документлары әзерләү, барлығы	0,00	0,00	0,00
	Шул исәптән:			
	Юл фонды акчалары шул исәптән:	0,00	0,00	0,00
	җирле бюджет акчалары	0,00	0,00	0,00
3.	Гомуми файдаланудагы җирле әһәмиятле автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү	0,00	0,00	0,00
	Шул исәптән:			
	Юл фонды акчалары, шул исәптән:	0,00	0,00	0,00



Т/с	Программа чараларын куллану юнөлөшлөрөнөң аталышы	Барлығы (мең сум)		
		2024	2025	2026
	жирле бюджет акчалары	0,00	0,00	0,00
	ТР бюджеты акчалары	0,00	0,00	0,00
4.	Юл хәрәкәте иминлеге чараларын үтәү, барлығы	5408,054	0,00	0,00
	Шул исәптән:			
	Юл фонды акчалары шул исәптән:	5408,054	0,00	0,00
	жирле бюджет акчалары	5408,054	0,00	0,00
	ТР бюджеты акчалары	0,00	0,00	0,00
5.	Барлығы программа буенча (файдалану юнөлөше)	31016,354	25500,0	25600,0
	Шул исәптән:			
	Юл фонды акчалары шул исәптән:	31016,354	25500,0	25600,0
	жирле бюджет акчалары	31016,354	25500,0	25600,0

V бүлек.  
ПРОГРАММАНЫ НОРМАТИВ ТӘЭМИН ИТҮ

Программаның максатына ирешү өчен норматив хокукый актлар кабул итү таләп ителми.

VI бүлек.  
ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ, ИДАРӘНЕ ОЕШТЫРУ  
ҺӘМ АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ БАРЫШЫН ТИКШЕРЕП ТОРУ

Программаны гамәлгә ашыру барышы белән идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Программаның муниципаль заказчысы Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы, Программа чараларын гамәлгә ашыру срокларын һәм аларны финанслау күләмнәрен аныклай.

Программаның муниципаль заказчысы белән агымдагы идарә иткәндә түбәндәге төп бурычлар үтәлә:

программа проектларының һәм Программа чараларының нәтижелеләгенә икътисадый анализ;

чираттагы чорга инвестиция һәм агымдагы чыгымнар планын төзү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

Программаны финанслауның чыганаclarы һәм күләмнәре буенча гамәлгә ашыру планына һәм район бюджетын кабул итү нәтижеләре буенча Программаның бурычларын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган бурычлар исемлегенә буенча һәм башка чыганаclarдан финанслауның мөмкин булган күләмнәрен төгәлләштерү;

Программаның муниципаль заказчысы республика башкарма хакимиятенә кызыксынучы органнары, җирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлектә үз функцияләрен башкара.

Программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру турында мәгълүмат Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы сайтында урнаштырыла.

VII бүлек.  
ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсе транспорт эшчәнлегенә өлкәсендә Программаның чараларын гамәлгә ашырудан, шулай ук транспорттан тыш эффект белән бәяләнә.

Транспорт нәтижәсе юл шартларын яхшырту нәтижәсендә алына торган автомобиль юлларыннан файдаланучы затлар өчен турыдан-туры файда китерә. Бу нәтижә транспорт чараларын эксплуатацияләүгә чыгымнарны экономияләүне, юлда булу вакытын кыскартуны, транспорт чараларыннан файдалануның нәтижәлеләген арттыруны, юл-транспорт һәлакәтләренә хәвеф-хәтәрләрен киметүне, хәрәкәт уңайлылыгын һәм юл йөрү юлында уңайлылыкны арттыруны исәпкә ала.

Транспорттан тыш файда жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәрен районның социаль-иқтисадый үсешенә һәм экологик хәлгә камилләштерү һәм үстерү йогынтысына бәйле. Жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәрен модернизацияләүнең һәм үстерүнең иң мөһим социаль-иқтисадый нәтижәләре исәбенә түбәндәгеләр кертелгән:

халыкның социаль тормыш шартларын күтәрү һәм яхшырту;

иқтисадый эшчәнлекне активлаштыру, яңа территорияләр һәм ресурслар үзләштерүгә ярдәм итү, продукцияне сату базарларын киңәйтү;

транспорт-юл комплексының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү.

Программаның иқтисадый нәтижәләгә, Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен исәпкә алып, транспорт һәм транспорт эффектыннан тыш, юл хәрәкәтендә катнашучылар өчен дә, шулай ук район һәм тулаем хужалык комплексы өчен дә транспорт эффекты жыелмасы белән бәйле.

Бу Программаның түбәндәге бурычларын хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:

гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын юлның тиешле категориясә дәрәжәсендә тоту;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү исәбенә гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының тиешле норматив таләпләренә туры килә торган озынлыгын жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү хисабына саклап калу.

Программа буенча эшләренә барышы турында еллык хисап составында Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгә бәяләү турында мәгълүмат бирелә. Муниципаль озак сроклы максатчан программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгә бәяләү методикасы «2024-2026елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында юл эшләре» муниципаль программасына 1 нче кушымтада китерелде.

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районында юл  
эшләр» муниципаль программасын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү  
методикасы

1.«2024-2026 елларга Эгерже муниципаль районында юл эшләр» муниципаль программасын (алга таба - Программа) гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Программаның дөүләт заказчысы - Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан Программаны гамәлгә ашыруның бөтен срогы дәвамында гамәлгә ашырыла.

2. Программа буенча эшләр барышы турында еллык хисап составында Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген түбәндәге критерийлар буенча бәяләү турында мәгълүмат бирелә:

2.1. «Программа чараларын гамәлгә ашыруның максатчан индикаторларының планлаштырылган нәтижәләренә ирешү дәрәжәсе» критерие Программада күрсәтелгән максатчан күрсәткечләрне анализлауга нигезләнә һәм формула буенча исәпләнә:

$$КЦИ_i = \frac{ЦИФ_i}{ЦИП_i},$$

кайда КЦИ<sub>i</sub> – Программаның i-нчы максатчан индикаторына ирешү дәрәжәсе;

ЦИФ<sub>i</sub> (ЦИП<sub>i</sub>) – Программаның i максатчан индикаторының фактик (план) әһәмияте.

КЦИ<sub>i</sub> күрсәткеченә әһәмияте 1 дән күбрәк яки тигез булырга тиеш.

2.2. «Программаның планлаштырылган чыгымнарына бюджет чыгымнарының туры килү дәрәжәсе» критериясе формула буенча исәпләнә:

$$КБЗ_i = \frac{БЗФ_i}{БЗП_i},$$

кайда КБЗ<sub>i</sub> – Программаның i-нче чараларының бюджет чыгымнарының туры килү дәрәжәсе;

БЗФ<sub>i</sub> (БЗП<sub>i</sub>) – Программаның i-нчы чараларының бюджет чыгымнарының факттагы (планлы, фаразланган) әһәмияте.

КБЗ<sub>i</sub> күрсәткеченә әһәмияте азрак яки 1 тигез булырга тиеш.

2.3. «Аерым чараларны гамэлгә ашыруга бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеге» критерие Программаның *i*-нчы чарасына шул ук чара буенча максатчан индикатор берәмлегенә исәпләгәндә бюджет акчаларының чыгымын күрсәтә һәм формулалар буенча исәпләнә:

$$\text{ЭП}_i = \frac{\text{БРП}_i}{\text{ЦИП}_i}, \quad \text{ЭФ}_i = \frac{\text{БРФ}_i}{\text{ЦИФ}_i},$$

кайда  $\text{ЭП}_i$  ( $\text{ЭФ}_i$ ) – Программаның *i*-нчы чарасы буенча бюджет акчаларының план (фактик) нәтижәсе;

$\text{БРП}_i$  ( $\text{БРФ}_i$ ) – Программаның *i*-нчы чараларына бюджет акчаларының планлы (фактик) чыгымы;

$\text{ЦИП}_i$  ( $\text{ЦИФ}_i$ ) – Программаның *i* чарасы буенча максатчан индикаторның планлы (фактик) әһәмияте.

$\text{ЭФ}_i$  күрсәткеченең әһәмияте  $\text{ЭП}_i$  күрсәткече күрсәткеченнән артмаска тиеш

2024елга Әгерҗе муниципаль районының гомуми файдаланудагы жириле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасына кертелгән жириле әһәмияттәге объектлар исемлеге

Т/с	Объект исеме	Куәте км, погон метры, квадрат метр	Гамәлдәге бәяләрдә капитал салулар, мең сум
1	2	3	4
1.	Әгерҗе шәһәре, М.Жәлил урамы	476 м*4 м	4244,434
2.	Әгерҗе шәһәре, һади Такташ ур.,	358 м*4 м	5723,870
3.	Әгерҗе шәһәре, Көнчыгыш ур.,	298 м*4 м	4805,633
4.	Әгерҗе шәһәре, М.Горький ур.	123 м*4 м	2006,525
5.	Сарсак-Умга авылы, К.Маркс ур.	422 м*5 м	8827,838
ХДФ планы буенча 2024 елга			25608,300
I.	2023 елның бюджет йөкләмәләрен үтәү		
II.	БДД буенча гамәлләр ирекле калдыклар исәбеннән, шул исәптән:		
1.	Әгерҗе шәһәрендә “Радуга талантов” ДТТ янында машина кую жайланмасы урнаштыру	375 кв.м	1972,256
2.	Әгерҗе шәһәрендә 1 нче гимназия янында машина кую жайланмасы урнаштыру	75 кв.м	390,684
3.	4нче мәктәптән алып Әгерҗе шәһәрендәге Пушкин урамындагы «Локомотив» стадионына кадәр тротуар төзү	180 м	1601,474
4.	Кичкетаң урта мәктәбе янында юл билгеләре (3.24-2 шт., 1.23-2 шт., 1.17-1 шт., 5.20-1 шт., 5.19.1-1 шт., 5.19.2-1 шт.) һәм ясалма тигезсезлек урнаштыру	8 шт. 1 шт.	189,126
5.	"Кырынды башлангыч мәктәбе-балалар бакчасы" МБМУ янына юл билгеләре (3.24-2 шт., 5.20-2 шт.) һәм ясалма тигезсезлек урнаштыру	4 шт. 1 шт.	130,097
6.	«Көчек урта мәктәбе» МББУ янында юл билгеләрен (3.24-4 шт., 5.20-2	6 шт. 1 шт.	185,945

	шт.) һәм ясалма тигезсезлек кую		
7.	Салагыш урта мәктәбе янында юл билгеләре (1.17-2 шт., 5.19.1-2 шт., 5.19.2-2 шт.) һәм ясалма тигезсезлек урнаштыру	6 шт. 1 шт.	134,850
8.	Тирсә авылындагы "Миләүшә" балалар бакчасы янында юл билгеләре (3.24-4 шт., 1.23-4 шт., 1.17-1 шт., 5.20-1 шт., 5.19.1-2 шт., 5.19.2-2 шт.) һәм ясалма тигезсезлек урнаштыру	14 шт. 1 шт.	303,756
9.	Сарсак-Умга авылындагы лицей янына юл билгеләре (3.24-2 шт., 1.17-2 шт., 5.20-2 шт.) һәм ясалма тигезсезлек урнаштыру	6 шт. 1 шт.	137,115
10.	Яңавыл авылындагы мәктәп автобусы тукталышы янына юл билгеләре (3.24-2 шт., 1.17-2 шт., 5.16-1 шт., 1.22-2 шт., 8.1.1-2 шт.) һәм ясалма тигезсезлекләр кую	9 шт. 2 шт.	255,696
11.	Яңа Бәзәкә авылындагы мәктәп автобусы тукталышы янында юл билгеләре (1.23-2 шт., 1.22-2 шт., 8.1.1-2 шт.) һәм ясалма тигезсезлекләр урнаштыру	6 шт.	107,05537
ХДФның фактик калдыгы буенча барлыгы 01.01.2024 елга			5408,05437